

**ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ
УСКЛАЂЕНОСТИ
ПЛАНИРАНИХ И
РЕАЛИЗОВАНИХ
АКТИВНОСТИ ИЗ
ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА**

**За период од
01.01.2023.
до
31.12.2023.**

Финансије, јун 2024. год.

САДРЖАЈ

Увод.....	3
Основни подаци о акционарском друштву	3
1. Физички обим активности за I-XII 2023. године	5
1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 31.12.2023. године	5
Далеководи.....	6
Каблови.....	7
1.2. Испорука електричне енергије за I-XII 2023. године	7
2. Финансијски показатељи за I-XII 2023. године.....	8
2.1. Биланс стања	8
2.2. Извештај о токовима готовине	9
2.3. Биланс успеха	10
2.3.1. Укупан приход	10
2.3.2. Укупан расход.....	14
2.4. Резултат пословања.....	16
3. Инвестиције.....	17
4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене	18
4.1. Извештај о утрошеним средствима за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности	18
5. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије	18
6. Родна равноправност	19
7. Констатације	23

Увод

Акционарско друштво „Електромрежа Србије“ Београд било је у обавези да у складу са Законом о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 15/16 и 88/19) и Правилником о изменама и допунама Правилника о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег програма пословања јавних предузећа (Службени Гласник РС, бр.131/21, од 31.12.2021. године) у року од 30 дана од дана истека тромесечја достави Министарству привреде Извештај о реализацији Годишњег програма пословања.

Влада Републике Србије је на седници одржаној 19.01.2023. године дала сагласност на Годишњи програм пословања Акционарског друштва „Електромрежа Србије“ Београд за 2023. годину (решење 05 Број: 023-11323/2022-1).

Влада Републике Србије је на седници одржаној 09.03.2023. године дала сагласност на Годишњи програм о изменама и допунама годишњег програма пословања Акционарског друштва „Електромрежа Србије“ Београд за 2023. годину (решење 05 Број: 023-1997/2023).

Такође, Влада Републике Србије је на седници одржаној 26.10.2023. године дала сагласност на Годишњи програм о изменама и допунама годишњег програма пословања Акционарског друштва „Електромрежа Србије“ Београд за 2023. годину (решење 05 Број: 023-9914/2023).

Законом о изменама и допунама Закона о енергетици ("Сл. гласник РС", бр. 62/2023) предвиђено је да даном почетка примене овог Закона, односно 01. новембра 2023. године, одредбе Закона о јавним предузећима престају да се примењују на операторе из члана 1. овог закона (у које спада и Акционарско друштво „Електромрежа Србије“ Београд). Истим Законом успостављена је Републичка комисија за енергетске мреже као орган за контролу оператора преносног система електричне енергије у чијој надлежности је између осталог и утврђивање садржине, израде, рокове и начин достављања периодичног извештаја о пословању оператора преносног система.

Основни подаци о акционарском друштву

Јавно предузеће за пренос електричне енергије и управљање преносним системом Електромрежа Србије Београд (ЈП ЕМС) основано је Одлуком Владе Републике Србије 05 број 023-397/2005-1 од 27. јануара 2005. године (Службени гласник РС бр. 12/2005), ради обављања делатности преноса електричне енергије, управљања преносним системом и организације тржишта електричне енергије.

Дана 08.11.2016. године ЈП ЕМС је регистрацијом у Агенцији за привредне регистре, променило правну форму и постало нејавно акционарско друштво (ЕМС АД) у потпуности у власништву Републике Србије. Претходно, Влада Републике Србије је на седници одржаној 27.10.2016. године донела одлуку број 05 број 023-10172 о промени правне форме ЈП ЕМС.

НАЗИВ ФИРМЕ	АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ БЕОГРАД
Претежна делатност	Шифра делатности: 35.12, – Назив делатности: пренос електричне енергије. Претежна делатност Друштва обухвата пренос електричне енергије и управљање преносним системом у складу са законом којим се уређује енергетика као делатност од општег интереса
Привредна грана	Индустрија - енергетика, производња електричне енергије, гаса и воде
Облик организовања	Акционарско друштво, решење Владе РС 05 број 023-10172/2016 од 27. октобра 2016. године
Матични број у регистру разврставања	2 0 0 5 4 1 8 2
ПИБ	СР 1 0 3 9 2 1 6 6 1
Основано први пут	Одлуком Владе РС 27. јануара 2005. године.
Надлежно тело	Републичка Комисија за енергетске мреже
Веб сајт и мејл адреса	www.ems.rs; ems@ems.rs
Седиште	Београд, Кнеза Милоша 11
Организација	Дисперзивна, капацитети по целој територији Републике

Зависна привредна друштва - Акционарско друштво Електромержа Србије је оснивач три зависна привредна друштва, који обављају послове који не припадају основним делатностима АД, чији је капитал у потпуности у власништву ЕМС АД:

1. Привредно друштво за изградњу електроенергетских објеката „Електроисток–Изградња“ д.о.о. Београд.
2. Привредно друштво за пројектовање, консалтинг и инжењеринг електроенергетских и телекомуникационих објеката и система „Електроисток - Пројектни биро“ д.о.о. Београд.
3. Друштво са ограниченом одговорношћу за консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем „EMS SERVICES“ д.о.о. Beograd

Такође, **Акционарско друштво Електромержа Србије је:**

- 1) члан са уделом од 25% у Привредном друштву Електроенергетски координациони центар д.о.о. Београд
- 2) члан са уделом 33,33% у Привредном друштву Центар за координацију сигурности СЦЦ д.о.о. Београд
- 3) акционар са учешћем од 33% у акцијском капиталу ADEX-а.
- 4) акционар са учешћем од 15% у акцијском капиталу привредног друштва Црногорски Електропреносни Систем АД Подгорица (21.926.532 акција)
- 5) акционар са 4% у аукционој кући Joint Allocation Office Luxemburg

1. Физички обим активности за I-XII 2023. године

1.1. Капацитети ЕМС АД на дан 31.12.2023. године Трансформаторске станице

Према стању на дан 31.12.2023. године предузеће са капацитетима на Косову и Метохији који су под привременом управом УНМИК, располаже са 55 постројења и 86 трансформатора укупне инсталисане снаге од 18.174 МВА. Без података за Косово и Метохију, а са ТС Валач, предузеће располаже са 49 постројења и 76 трансформатора, укупне инсталисане снаге од 16.682,50 МВА.

ТС - Капацитети постројења по погонима са стањем на дан 31.12.2022. године и 31.12.2023. без података за Косово и Метохију са ТС Валач:

Преносни однос	Погон преноса	Бр постројења	Бр постројења	Бр трансформ	Бр трансформ	Инстал. снага	Инстал. снага	Промене у односу на стање 2022
		31.дец	31.12.	31.12.	31.12.	31.дец	31.12.	
		2022 (ком)	2023 (ком)	2022 (ком)	2023 (ком)	2022 (MVA)	2023 (MVA)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9=8/7*100
400/х	БЕОГРАД	9	9	11	11	3.900	3.900	100
	БОР	2	2	2	2	600	600	100
	ВАЉЕВО							
	КРУШЕВАЦ	3	3	5	5	1.600	1.600	100
	НИШ	3	3	6	6	1.900	1.900	100
	НОВИ САД	5	5	8	8	2.600	2.600	100
	УКУПНО	22	22	32	32	10.600	10.600	100
220/х	БЕОГРАД	6	6	11	11	2.550	2.550	100
	БОР							
	ВАЉЕВО	6	6	9	9	1.231,5	1.231,5	100
	КРУШЕВАЦ	1	1	4	4	800	800	100
	НИШ							
	НОВИ САД	1	1	4	4	750	750	100
	УКУПНО	14	14	28	28	5.331,5	5.331,5	100
110/х	БЕОГРАД	6	7	7	7	483,5	483,5	100
	БОР	3	4	1	1	10	10	100
	ВАЉЕВО	1	1	3	3	83	83	100
	КРУШЕВАЦ			2	2	63	63	100
	НИШ							
	НОВИ САД			1	1	20	20	100
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,5	91,5	100
	УКУПНО	11	13	16	16	751	751	100
У	БЕОГРАД	21	22	29	29	6.933,5	6.933,5	100
К	БОР	5	6	3	3	610	610	100
У	ВАЉЕВО	7	7	12	12	1.314,5	1.314,5	100
П	КРУШЕВАЦ	4	4	11	11	2.463	2.463	100
Н	НИШ	3	3	6	6	1.900	1.900	100
О	НОВИ САД	6	6	13	13	3.370	3.370	100
	ОБИЛИЋ	1	1	2	2	91,5	91,5	100
	УКУПНО	47	49	76	76	16.682,5	16.682,5	100
Објекти под управом УНМИК-а на КиМ								

400/x ОБИЛИЋ УНМИК	1	1	2	2	800	800	100
220/x ОБИЛИЋ УНМИК	3	3	4	4	600	600	100
110/x ОБИЛИЋ УНМИК	2	2	4	4	91,5	91,5	100
УКУПНО УНМИК	6	6	10	10	1.491,5	1.491,5	100
УКУПНО	53	55	86	86	18.174	18.174	100

Закључно са четвртим кварталом 2023. године, капацитети ЕМС АД су се повећали у односу на број објеката и стање капацитета и то:

Објекти 110 kV:

- Повећање броја објеката због прикључења ПРП Кривача и ПРП Бор 5

Далеководи

Укупна дужина далеководне мреже у ЕМС АД на дан 31.12.2023. године износи 11.076,29 километара. Без података за Косово и Метохију дужина далековода износи 10.024,06 km.

Подручје преносног система	110 на 35		110 kV			220 kV		400 kV		Укупно 2022	Укупно 2023	Промене у односу на стање 2022
	Једностр. km	Двостр. km	Једностр. km	Двостр. km	Троструки. km	Једностр. km	Двостр. km	Једностр. km	Двостр. km	km	km	
Београд	0,00	41,12	839,23	539,57	1,47	255,51	87,72	363,42	175,29	2.255,18	2.303,33	102,13%
Бор	25,87	34,92	458,08	48,91	0,00	0,00	0,00	235,78	0,00	803,56	803,53	100%
Ваљево	15,70	0,00	801,21	248,67	0,00	956,58	15,38	0,00	0,00	2.019,81	2.037,54	100,88%
Крушевац	33,06	0,00	883,42	104,71	0,00	266,65	0,00	369,65	0,00	1.663,53	1.657,48	99,64%
Ниш	44,33	10,28	587,84	81,33	0,00	0,00	0,00	226,53	0,00	950,31	950,31	100%
Нови Сад	0,00	0,00	1456,58	78,07	0,00	186,81	0,00	484,83	15,79	2.209,58	2.222,07	100,56%
Обилић-ЕМС	0,00	0,00	49,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49,80	49,80	100%
ЕМС без КиМ	118,96	86,32	5.076,12	1.101,27	1,47	1.665,54	103,10	1.680,21	191,08	9.951,77	10.024,06	100,73%
Обилић-УНМИК	0,00	0,00	563,05	14,52	0,00	285,02	9,99	179,65	0,00	1.052,23	1.052,23	100%
Укупно	118,96	86,32	5.639,17	1.115,79	1,47	1.950,56	113,09	1.859,86	191,08	11.004,00	11.076,29	100,66%

До промене капацитета далековода у 2023. години у односу на 2022. годину, у дужини од 72,29 km дошло је у:

Подручје преносног система Београд:

- Изградња ДВ 110 kV ПРП Кривача - ТС Нересница дужине 19,4 km
- Изградња ДВ 110 kV ПРП Кривача – ТС Велико Градиште 19,35 km
- Увођење ДВ 110kV бр. 1144Б ТЕ Костолац А - ТС Смедерево 3 у ТС Пожаревац 2, дужине 2x4,7 km (укупно 9,4 km)

Подручје преносног система Бор:

- Увођење ДВ 110 kV бр. 169 ТС Бор 2 - ТС Бор 3 у ПРП Бор 5, дужина ДВ скраћена за 0,03 km

Подручје преносног система Ваљево:

- Увођење ДВ 134/2 ТС Златибор – ХЕ Кокин Брод у ТС Бистрица укупне дужине 5,42 km.
- Увођење ДВ 110kV бр. 123/2 ТС Аранђеловац – ТС Топола, у ТС Аранђеловац 2 у дужини од 4,62 km.
- Део ДВ 123/2 ТС Аранђеловац – ТС Топола у дужини од 6,05 km, је након увођења у ТС Аранђеловац 2 најновијом категоризацијом из надлежности Подручја преносног система Крушевац пребачен у надлежност Подручја преносног система Ваљево, тако да је дужина далековода у Подручју преносног система Ваљево повећана за 6,05 km.
- Увођење ДВ 196 ТС Севојно – ТС Ужице у ТС Ужице 2 дужине 1,64 km,

Подручје преносног система Крушевац:

- Део ДВ 110kV бр. 123/2 ТС Аранђеловац – ТС Топола у дужини 6,05 km, је након увођења у ТС Аранђеловац 2, најновијом категоризацијом из надлежности Подручја преносног система Крушевац пребачен у надлежност Подручја преносног система Ваљево. па је укупна дужина далековода у Подручју преносног система Крушевац смањена за 6,05 km

Подручје преносног система Нови Сад:

- Преузимање ДВ 199/2 ТС Шид – граница/ТС Нијемци од ХОПС-а у дужини од 12,49 km

Каблови

Укупна дужина кабловске мреже у ЕМС АД на дан 31.12.2023. године износи 54,51 километара.

КБ ЕМС АД - дужина каблова (у км) са стањем на дан 31.12.2023. године

Погон преноса	35 kV	110 kV	Укупно 31.12.2022.	Укупно 31.12.2023.	Промена у односу на стање 31.12.2022.
Београд	0,00	44,49	44,64	44,49	99,66%
Крушевац	0,00	5,60	5,60	5,60	100,00%
Ниш	0,47	0,00	0,47	0,47	100,00%
Нови Сад	0,00	3,95	3,95	3,95	100,00%
УКУПНО	0,47	54,04	54,66	54,51	99,73%

У односу на стање 31.12.2022. године до промене је дошло у:

Подручје преносног система Београд:

- Урађена је замена КБ 110 kV бр. 171 ТС Београд 1 – ТС Београд 6 по новој скраћеној траси, чиме је дужина КБ 171 смањена за 0,15 km

1.2. Испорука електричне енергије за I-XII 2023. године

Укупна преузета енергија за I-XII 2023. године износи 41.839 GWh (без података за Косово и Метохију) што је за 4% мање од планираних количина.

Остварени губици енергије у преносу (без података за Косово и Метохију) износе 927 GWh и за 13% су већи од планираних. Просечна стопа губитака за период I-XII 2023. године износи

2,21%. Разлози за повећање остварених губитака у појединим месецима у односу на планиране за период I-XII 2023. године су следећи: повећано учешће производње хидроелектрана у укупном улазу у преносни систем, велики транзит на интерконективним далеководима, повећање производње потиснуте електричне енергије из дистрибутивног система.

*Испоручена електрична енергије у GWh (без података за КиМ) **

Елементи	Остварено	План	Остварење	Индекс	
	I-XII 2022	2023	I-XII 2023	3/2	3/1
	1	2	3		
Укупно преузета енергија	40.707	43.530	41.839	96	103
Губици у преносу	802	823	927	113	116
Испоручена енергија	39.905	42.707	40.912	96	103
Стопа губитака у преносу	1,97%	1,89%	2,21%	117	112

*не располажемо подацима са подручја Косова и Метохије

2. Финансијски показатељи за I-XII 2023. године

2.1. Биланс стања

Образац биланса стања на дан 31.12.2023. године налази се у прилогу.

Актива

Према стању 31.12.2023. године у пословним књигама ЕМС АД средства предузећа (актива) износе 115.992 милиона динара и за 1% је мања у односу на планирану билансну позицију.

Стална имовина на дан 31.12.2023. године износи 106.813 милиона динара и за 1% је мања у односу на планирану билансну позицију, односно за 1.474 милиона динара. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише због мање реализованих билансних позиција земљишта, грађевинских објеката, постројења и опреме у припреми, као и аванса за некретнине, постројења и опрему у односу на планиране.

Обртна имовина на дан 31.12.2023. године износи од 9.179 милиона динара и већа је у односу на планирану за 5%. Одступања на овој билансној позицији се јављају највише због већег стања готовине и краткорочних активних временских разграничења, као и мањег стања на позицији потраживања по основу продаје.

Пасива

Према стању 31.12.2023. године у пословним књигама ЕМС АД извори средстава (пасива) износе 115.992 милиона динара што је за 1% је мање у односу на планирану билансну позицију.

Капитал на дан 31.12.2023. године износи 82.452 милиона динара и за 5% је већи од планираног. Одступања на овој позицији јављају се због повећања на позицији нераспоређени добитак.

Дугорочна резервисања и обавезе на дан 31.12.2023. године износе 12.459 милиона динара и за 16% су мања у односу на планиране, односно за 2.356 милиона динара. Одступања на

овој билансној позицији се јављају највише због дугорочних кредита, зајмова и обавеза по основу лизинга у земљи који су мањи у односу на планиране.

Краткорочне обавезе на дан 31.12.2023. године износе 12.147 милиона динара и за 13% су мање у односу на планиране. До одступања на овој билансној позицији је дошло највише због мањег стања на позицијама обавезе по основу кредита и осталих краткорочних обавеза, краткорочна пасивна временска разграничења у односу на планиране, као и повећања на позицијама обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству и позицији примљени аванси, депозити и кауције које су у већем износу од планираног.

Биланс стања је статички извештај (извештај на дан) услед чега је планирање билансних позиција сложено.

2.2. Извештај о токовима готовине

Реализовани нето прилив из пословних активности износи 5.614 милиона динара и већи је у односу на планирани због мањег стања на позицији одливи из пословних активности у односу на планиране.

Реализовани нето одлив из активности инвестирања износи 8.424 милиона динара и за 23% је мањи од планираног највише због мањег одлива по основу куповине нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и средстава.

Реализовани нето прилив готовине из активности финансирања износи 2.615 милиона динара и за 43% је мањи од планираног највише због смањења прилива по основу краткорочних и дугорочних кредита.

У периоду I-XII 2023. године друштво је уредно измиривало обавезе према држави и запосленима. Обавезе према добављачима су измириване уз одређена кашњења која су последица неблагоприятног измиривања обавеза Електродистрибуције Србије доо Београд према ЕМС АД.

Неизмирене обавезе Електродистрибуције Србије доо Београд по основу приступа систему за пренос електричне енергије на дан 31.12.2023. године износе од 266 милиона динара.

ЕМС АД је закључно са 31.12.2023. измирио све доспеле обавезе према ЕПС АД за губитке у преносном систему из сопствених средстава и све обавеза за губитке финансиране из Буџета РС (разлика у цени преко 67,22 ЕУР/MWh).

Готовина на крају периода I-XII 2023. године износи 2.411 милиона динара.

2.3.Биланс успеха

2.3.1. Укупан приход

Реализација укупног прихода у периоду I-XII 2023. године износи 43 милијарди динара и састоји се из:

Ред. бр	Приходи (000 дин)	План 2023	Остварење I-XII 2023	Индекс
	1	2	3	3/2*101
I (1-6)	<i>Пословни приходи</i>	44.667.367	42.441.994	95
1	Приходи од приступа систему за пренос електричне енергије	20.825.256	20.147.280	97
2	Приход од продаје ел. ен. за систем EMC (балансна енергија)	12.945.078	11.317.900	87
3	Приходи по ИТС методологији и алокације прекограничних преносних капацитета	8.772.127	9.492.902	108
4	Приходи од прикључака објеката на преносну мрежу	694.522	201.370	29
5	Приход од услуга трећих лица	1.111.515	921.787	83
6	Инвестиције у сопственој режији	29.997	29.474	98
7	Остали пословни приходи	288.872	331.281	115
II	<i>Финансијски приходи</i>	77.186	210.904	273
III	<i>Остали приходи</i>	61.739	498.857	808
V (I-III)	Укупан приход	44.806.291	43.151.755	96

Пословни приходи

Пословни приход је остварен у износу од 42,4 милијарди динара.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије за I-XII 2023. године реализован је у износу од 20,1 милијарде динара што је за 678 милиона динара мање од планираног износа.

Приходи од приступа у посматраном периоду мањи су од планираних због блаже зиме током јануара и марта него што је била ранијих година, самим тим и мање потрошње електричне енергије за грејање. Исто током јуна и јула изостали су дужи интервали тропског времена који су били карактеристични ранијих година, те је стога била мања потрошња електричне енергије за хлађење. Такође, појавили су се додатни обновљиви извори на дистрибутивном нивоу, што је условило мању потребу за енергијом из преносног система.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је према тарифи на коју је Агенција за енергетику Републике Србије дала сагласност на седници одржаној 24.09.2021. године (Одлука о давању сагласности на Одлуку о одређивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 501/2021-Д-02/1).

Реализован приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима и тарифним ставовима дат је следећом табелом:

<i>Тарифни елемент (хиљ. дин)</i>	<i>Тарифни став</i>	<i>План 2023</i>	<i>Реализација I-XII 2023</i>	<i>Индекс</i>	
1	2	3	4	4/3*100	5
Активна енергија	Виша тарифа	11.277.292	10.988.346	97	66%
Активна енергија	Нижа тарифа	2.340.315	2.266.393	97	
Активна енергија		13.617.607	13.254.738	97	
Реактивна енергија	(cosfi>=0.95)	1.651.560	1.441.636	87	9%
Реактивна енергија	(прекомерна)	339.198	273.723	81	
Реактивна енергија		1.990.758	1.715.359	86	
Активна снага	Обрачунска (одобрена)	5.029.456	5.035.849	100	26%
Активна снага	(прекомерна)	187.435	141.334	75	
Снага		5.216.891	5.177.183	99	
<i>Приход од приступа и коришћења преносне мреже</i>		20.825.256	20.147.280	97	100%

Приходи по основу балансног механизма и балансне одговорности остварени су у износу од 11,3 милијарде динара и мањи су за 1,6 милијарди динара у односу на планиране. Ниво цена на тржишту електричне енергије диктира понашање учесника на тржишту, тако да су балансно одговорне стране принуђене да се што боље балансирају и организују своје планове рада како би имале мање финансијске издатке у процесу одступања балансно одговорних страна. Самим тим су и остварени дебаланси били знатно мањи, а последично и приходи и расходи за ангажовање балансне енергије и за одступање балансно одговорних страна су били мањи од реализованих. Приход и расходи по основу балансне енергије регулисани су Правилима о раду тржишта електричне енергије којима се детаљно прописује успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања баланских група на тржишту електричне енергије. На ове приходе и расходе ЕМС АД нема утицаја обзиром да зависе искључиво од понашања учесника на тржишту и понуда за балансирање које подносе учесници у балансном механизму.

Приход од алокације прекограничних преносних капацитета остварен је у износу од 8,5 милијарди динара, и већи је за 21 милиона динара у односу на планирани. Приходи зависе од енергетске ситуације у окружењу и понуда које дају учесници на аукцијама за доделу капацитета на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од услуге прекограничне размене по ИТС методологији у периоду I-XII 2023. године остварен је у износу од 926,3 милиона динара, што је четири пута више од плана, који је износио 227 милиона динара. Приход од услуге транзита по ИТС механизму реализује се по основу методологије која је део европске регулативе и зависи од транзита остварених у целој интерконекцији на које ЕМС АД нема утицај.

Приход од прикључака објеката на преносну мрежу за период I-XII 2023. године планиран је у износу од 695 милиона динара, а остварен је у износу од 201 милиона динара, односно мањи је за 493 милиона динара у односу на планиране.

Реализација прихода од прикључака се односи на приходе од прикључења по основу услуга за израду студија прикључења, израде планске и техничке документације, као и услуге праћења градње за следеће објекте прикључења:

- Serbia ZIJIN и то: ТС Бор 5 у износу од 74 милион динара и ТС Велики Кривељ у износу од 6,7 милиона динара;
- Трафостаница Сирмијум у износу од 37,6 милиона динара.
- Ветроелектрана Кривача у износу од 11,7 милиона динара.
- Ветроелектрана Ветрозелена у износу од 8,4 милиона динара.
- Инфраструктура железнице Србије у износу од 5,8 милиона динара и то: ЕВП Суботица, ЕВП Нови Сад и ЕВП Врбас;
- Термоелектрана Винча у износу од 5,8 милиона динара;
- Ветроелектрана Пупин у износу од 4,2 милиона динара;
- ТС Minth у износу од 3,4 милиона динара;
- Ветроелектрана Пландиште у износу од 2,1 милиона динара.
- Ветроелектрана Никине Воде у износу од 1,7 милиона динара;
- ТС LingLong у износу од 1,6 милиона динара

Такође, разграничени приходи по основу прикључења односе се на:

- ВЕ Кошава, односно на приходоване трошкове амортизације у износу од 30,5 милиона динара;
- прикључење кабловских водова 172/1 ТСБГ 6 – ТСБГ 45 и 172/2 ТСБГ45 – ТЕ ТО НБГ у износу од 7,9 милиона динара.

Динамиком реализације уговора управљају клијенти са којима су уговори закључени, што узрокује одступања од очекиване динамике реализације уговора.

Приход од услуга трећим лицима планиран је у износу од 1.112 милиона динара, а остварен у износу од 921 милиона динара и мањи је за 190 милиона динара од планираних за исти период.

Највећи део ових прихода од услуга трећим лицима односи се на:

- приходе од услуге *FSKAR* у износу од 792 милиона динара. Приходи од услуге *FSKAR* у периоду I-XII 2023. године остварени су у износу од 792 милиона динара, што је за 21% мање од планираног, и представља основни разлог одступања прихода од услуга трећим лицима од плана. *FSKAR* је *ENTSO-E* методологија у оквиру синхроног подручја континентална Европа која се примењује за поравнање нежељених одступања. На ове приходе *EMC АД* нема утицаја и не могу се прецизно планирати јер су условљени понашањем учесника на иностраном тржишту електричне енергије.
- приходе по основу услуге *IGCC* у износу од 64,6 милиона динара,
- приход од услуга за издавање сагласности, техничких и локацијских услова у укупном износу од 22,7 милиона динара
- приходе од осталих услуга *ENTSO-e* (развој и имплементација комуникационе мреже) у износу од 11,7 милиона динара,
- приходе од продаје услуга трећим лицима на домаћем тржишту у укупном износу од 8,4 милиона динара, по основу одржавања ТЦ Макиш ЈП Водовод, као и ангажовања запослених *EMC АД* на радовима на далеководима, баждарење бројила...
- приход по основу коришћења одмаралишта предузећа у износу од 7,1 милиона динара
- приход од координације *CMM* блока у износу од 4,7 милиона динара.

Инвестиције у сопственој режији у периоду I-XII 2023. године планиране су у износу од 30 милиона динара, а реализација износи од 29,5 милиона динара што је на нивоу планираног износа.

Остали пословни приходи у периоду I-XII 2023. године планирани су у износу од 288,9 милиона динара, а остварени су у износу од 331 милиона динара, што је за 15% више од планираног износа.

Највећи део ових прихода односи се на:

- донације које представљају амортизовани део основних средстава, истребованог материјала и резервних делова у износу 116 милиона динара
- донација *KfW* у износу од 39 милиона динара (II секција ТБК Крагујевац Краљево)
- приходе по основу закупнина у износу од 49,5 милиона динара (највећи део се односи на Центар за координацију сигурности, Електроисток Пројектни биро, Електроисток Изградњу, Електроенергетски координациони центар и *SEEPEx AD* Београд)
- остале пословне приходе у износу од 27,9 милиона динара. Највећи део ових прихода односи се на приходе од ЈП ЕПС, ЕКЦ, *SEEPEx*, *SCC*, Електроисток Пројектни биро и ЕПС Дистрибуцију по основу префактурисавања режијских и комуналних трошкова.
- приходе по основу наплате штете од осигуравајућих друштава у износу од 42,5 милиона динара
- приходе од усклађивања имовине осим финансијске у износу од 56 милиона динара,

Финансијски приходи

Финансијски приходи у периоду I-XII 2023. године остварени су у износу од 210,9 милиона динара.

Остали приходи

У периоду I-XII 2023. године остали приходи планирани су у износу од 61,7 милиона динара.

2.3.2. Укупан расход

Укупан расход у периоду I-XII 2023. године остварен је у износу од 39.543 милиона динара.

2.3.2.1 Пословни расходи

Трошкови електричне енергије у периоду I-XII 2023. године остварени су на 344,2 милиона динара и мањи су од планираних за 5%, а односе се на трошкове електричне енергије за сопствену потрошњу трансформаторских станица напонског нивоа 220 kv и 400 kv и трошкове електричне енергије за пословне објекте.

Трошкови набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу у периоду I- XII 2023. године остварени су на 10.670 милиона динара и мањи су за 1.847 милиона динара у односу на планиране за исти период 2023. године.

Планирана цена за куповину губитака у преносу за период I-XII 2023. године износи 121,57 €/MWh, док је просечна реализована цена за исти период остварена у износу од 98,22€/MWh. EUR/MWh.

Трошкови балансне енергије, материјала и горива у периоду I-XII 2023. године остварени су у износу од 11.595 милиона динара.

Расходи по основу балансног механизма и балансне одговорности проистичу из Правила о раду тржишта електричне енергије. Правилима о раду тржишта детаљно се прописују успостављање и функционисање балансне одговорности на тржишту електричне енергије, функционисање балансног механизма, као и начин поравнања одступања баланских група на тржишту електричне енергије. На ове расходе ЕМС АД нема утицаја обзиром да зависе искључиво од понашања учесника на тржишту и понуда за балансирање које подносе учесници у балансном механизму.

Расходи по основу хаваријске (комерцијална и натурална) и терцијарне енергије остварени су у износу од 45 милиона динара.

Трошкови помоћног, канцеларијског и режијског материјала са трошковима инвентара и ЛЗО опреме у периоду I-XII 2023. године остварени су у износу од 139,3 милиона динара.

Гориво и мазиво за транспортна средства за период I-XII 2023. године остварени су у износу од 108 милиона динара.

Трошкови ауто гума у употреби остварени у износу од 6,5 милиона динара.

Остала енергија за период I-XII 2023. године реализована је у износу од 17,8 милиона динара.

Трошкови одржавања за извештајни период реализовани су у износу од 2.088 милиона динара.

Трошкови амортизације остварени су у износу од 3.302 милиона динара.

Укупни трошкови запослених за период I-XII 2023. године остварени су у износу од 3.346 милиона.

Укупни трошкови осигурања за период I-XII 2023. године реализовани су у износу од 253 милиона динара.

Трошкови за обавезе према држави су складу са законским прописима реализовани су у периоду I- XII 2023. године у износу од 578 милиона динара.

Порез на имовину за период I - XII 2023. године је реализован у износу од 167 милиона динара.

Трошкови накнада за коришћење вода реализовани су у износу од 573 хиљада динара.

Таксе за период I-XII 2023. године су реализоване у износу од 22,4 милиона динара.

Остале обавезе према држави за период I-XII 2023. године реализоване су у износу од 122 милиона динара.

Накнада за рад Агенције за енергетику РС у складу је са Методологијом за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије и реализована је у износу од 156,6 милиона динара, што је на нивоу плана. Висина накнаде је утврђена према ценама из тарифе за приступ на коју је добијена сагласност Агенције за енергетику Републике Србије од 24.09.2021. године.

Порез на еко фонд за период I- XII 2023. године реализован је на нивоу плана.

Накнада за коришћење националних паркова за период I- XII 2023. године реализована је у износу од 107 милиона динара.

Трошкови системских-помоћних услуга у периоду I- XII 2023. године реализовани су у износу од 3.585 милиона динара што је за 7% мање од планираног износа за исти период. Обрачунавају се месечно у складу са реализованим количинама и ценама помоћних-системских услуга коју је утврдила Агенција за регулаторни период („Одлуком о ценама помоћних услуга и закупа резерве снаге за системске услуге секундарне и терцијарне регулације за 2023. годину" АЕРС број 828/2022- Д-02/2, од 29. децембар 2022. године.“).

Остали пословни расходи за период I- XII 2023. године реализовани су у износу од 2.787 милиона динара.

Финансијски расходи

Финансијски расходи за период I-XII 2023. године остварени су у износу од 342 милиона динара.

Остали расходи

У периоду I-XII 2023. године остали расходи су реализовани у износу од 169,6 милиона динара.

2.4. Резултат пословања

За период I-XII 2023. године реализован је укупан добитак у износу од 3.609 милиона динара и то:

- позитиван резултат из пословних односа од 3.410 милиона динара
- негативан резултат из односа финансирања од 131 милиона динара
- позитиван резултат из осталих односа од 329 милион динара

Р. бр.	Опис	План 2023	Остварење I-XII 2023	Индекс
	1	2	3	3/2*100
I	Пословни приход	44.667.367	42.441.994	95
II	Пословни расход	43.769.778	39.031.349	89
I-II	РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВНИХ ОДНОСА	897.589	3.410.645	380
III	Финансијски приходи	77.186	210.904	273
IV	Финансијски расходи	275.184	342.038	124
III-IV	РЕЗУЛТАТ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ ОДНОСА	-197.998	-131.134	66
V	Остали приходи	61.739	498.857	808
VI	Остали расходи	150.490	169.666	113
V-VI	РЕЗУЛТАТ ИЗ ОСТАЛИХ ОДНОСА	-88.751	329.191	-371
VII	Укупан приход	44.806.291	43.151.755	96
VIII	Укупан расход	44.195.451	39.543.053	89
VIII-VII	УКУПАН РЕЗУЛТАТ –Добитак пре опорезивања	610.840	3.608.702	591
IX	Порези из добитка	91.626	624.565	682
X	Одложени порески приходи/расходи периода	0	40.757	
XV	Нето добитак/губитак (XII-XIII+XIV)	519.214	3.024.894	583

Нето добитак за период I-XII 2023. године је 3.025 милиона динара.

3. Инвестиције

За период I-XII 2023. године инвестиције су реализоване у износу од 8.443 милиона динара, односно 86% планираног износа.

Најзначајније реализоване инвестиције у области енергетике за период I-XII 2023. године односе се на следеће пројекте:

Назив пројекта	у 000 динара
Систем контроле радова у даљински управљаним објектима	728.969
ДВ 2x110kV Краљево 3 – Нови Пазар 1	717.410
МВ 2x110kV Ниш 2 - Ниш 6	642.313
ДВ 110kV бр. 104 ТС Инђија 2 – ТС Београд 5, опремање специјалним проводником	522.845
КБ 110kV Београд 1 - Београд 6	411.741
Пословна зграда ЕМС-а, Војводе Степе 412, санација.	376.823
РП 400 kV Ђердап I, реконструкција	320.647
ДВ 110 kV Ивањица - Гуча	318.138
Објекти ЕМС - реконструкција адаптација ДВ220kV	306.613
ТС 400/110kV Крагујевац 2-реконструкција	304.897
ТС 400/220/110kV Панчево 2, реконструкција	250.387
ТС 400/110 kV Бор 2 - реконструкција	231.255

Најзначајније реализоване инвестиције у информационо телекомуникационе технологије у периоду I-XII 2023. године односе се на:

Назив пројекта	у 000 дин.
Надоградња телекомуникационог транспортног система	652.844
Надоградња комутационог система ЕМС АД	149.134
Испорука система заштите локалног управљања трафостаницама	118.925
Виртуелизација десктоп окружења	35.168
Унапређење ТК напајања	30.237

4. Финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности и средства за посебне намене

4.1. Извештај о утрошеним средствима за набавку добара, радова и услуга за обављање делатности

Трошкови одржавања

Средства за одржавање преносне мреже, уређаја и грађевинских објеката, ИКТ опреме и возног парка у периоду I-XII 2023. године планирана су у износу од 2.023 милиона динара, а остварена у износу од 2.088 милиона динара што је за 3% више од планираних трошкова за овај период.

5. Елементи за сагледавање политике цена услуга за приступ систему за пренос електричне енергије

Према Закону о енергетици, сагласност на цене за приступ систему за пренос електричне енергије даје Агенција за енергетику Републике Србије.

Приход од приступа систему за пренос електричне енергије по тарифним елементима реализован је према тарифи на коју је Агенција за енергетику Републике Србије дала сагласност на седници одржаној 24.09.2021. године (Одлука о давању сагласности на Одлуку о одређивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 501/2021-Д-02/1).

Преглед цена по тарифним ставовима, дат је у табели:

Тарифе	Једин. мере	Цена у дин. по јед. мере одобрени МОП (24.09.2021)
Одобрена снага	kW	59,3603
Прекомерна снага	kW	237,4412
Активна енергија - Виша тарифа	kWh	0,4742
Активна енергија - Нижа тарифа	kWh	0,2371
Реактивна енергија (за $\cos\varphi \geq 0,95$)	kvarh	0,2863
Прекомерна реактивна енергија (за $\cos\varphi < 0,95$)	kvarh	0,5727

У следећој табели дате су просечна годишња укупна (брutto) цена за приступ систему за пренос електричне енергије и цена без трошкова набављене електричне енергије за покриће губитака у преносу, трошкова системских услуга и регулаторне накнаде:

Опис	Одобрени ниво цене од 24.09.2021
Просечна укупна цена за пренос електричне енергије (динара/kWh)	0,623
Цена преноса без трошкова губитака, системских услуга и регулаторне накнаде (динара/kWh)	0,342

Укупна цена преноса електричне енергије се састоји из следећих компоненти:

		Одобрени ниво цене од 24.09.2021
Нето пренос	дин/kWh	0,342
Системске услуге	дин/kWh	0,085
Губици	дин/kWh	0,193
Регулаторни трошкови	дин/kWh	0,004
Укупно	дин/kWh	0,623

6. Родна равноправност

Акционарско друштво „Електро mreжа Србије“ Београд предузима мере у смислу испуњавања обавеза у погледу остваривања, односно унапређивања родне равноправности у складу са Законом о родној равноправности („Службени гласник РС“ број 52/2021).

Приликом расписивања било интерног, било екстерног конкурса за посао, не постоји постављање услова да ли су нека радна места, односно, послови намењени искључиво мушкарцима или женама

Нема разлике у зарадама између мушкараца и жена, зарада је везана за радно место, односно, за послове које неко обавља.

У структури органа руковођења, односно, управљања Друштвом, а имајући у виду политику једнаких могућности и мере за остваривање и унапређење родне равноправности, на челу Акционарског друштва „Електро mreжа Србије“ Београд, као генерални директор ЕМС АД Београд налази се жена, у Одбору директора Друштва, од 6 извршних директора, 3 су жене, док у Скупштини Друштва, од 5 чланова Скупштине, 1 је жена.

Обуке које организује Друштво, било интерне, било екстерне, не везују се за пол, него за радно место, односно, послове који се обављају.

Акт о процени ризика урађен је на основу процењивања свих опасности и штетности које се могу појавити на радном месту/позицији, без обзира да ли је на том радном месту распоређена жена, односно, мушкарац.

Важећим Кодексом пословног понашања и пословне комуникације забрањено је било какво узнемиравање, укључујући и сексуално узнемиравање. Запосленима се, у складу са законским

прописима, доставља обавештење о забрани злостављања на раду, као и о лицима којима се запослени, који сматра да је злостављан, на било који начин, може обратити.

Посебне мере које су предвиђене за унапређење родне равноправности у оквиру Годишњег програма пословања за 2023. годину су:

- постепено уравнотежење односа између мушких и женских запослених, али имајући у виду да се не може тежити идеалном односу 50:50, јер је основна делатност ЕМС АД Београд пренос електричне енергије, као и управљање преносним системом, и на пословима који „носе“ основну делатност Друштва, а то су монтери и диспечери, који су изузетно сложени, тешки и захтевају и физичку и психичку подобност, махом су запослени припадници мушког пола, али се можемо похвалити да на пословима диспечера имамо и припаднице женског пола;
- објаве интерних и екстерних конкурса су увек за позицију, а не за пол, па ћемо то спроводити и у будуће;
- Колективним уговором за ЕМС АД Београд, као и Политиком квалитета, животне средине и безбедности и здравља на раду, промовишемо значај и обезбеђујемо превентивне лекарске прегледе за све запослене;
- унапређење постојећег Програма менторства;
- придржавање Међународних конвенција које се тичу женских права;
- спровођење едукација, похађање обука, семинара и конференција на тему родне равноправности;
- праћење развоја каријере запослених, у складу са принципима родне равноправности;
- успостављање родно осетљивог буџетирања;
- усклађивање пословне каријере и приватног живота;
- обучавање запослених у циљу подизања свести у погледу равноправности полова, принципа једнаких могућности, забране дискриминације на основу пола

ЕМС АД Београд примењује опште мере за остваривање и унапређивање родне равноправности које су законом и другим актима прописане мере и којима се у одређеној области забрањује дискриминација на основу пола, односно рода, или налаже одговарајуће поступање ради остваривања родне равноправности.

Поред Лица задуженог за родну равноправност, у циљу израде аката по основу Закона о родној равноправности, ефикаснијег сагледавања и унапређења стања родне равноправности по свим организационим целинама у ЕМС АД Београд, као и у циљу испуњавања свих обавеза ЕМС АД Београд везано за родну равноправност, основан је Тим за родну равноправност. Чланови Тима за родну равноправност похађали су обуке и семинаре на тему родне равноправности.

Донет је План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности за 2024. годину, којим су предвиђене следеће мере: опште мере, посебне мере, у оквиру којих су посебно издвојене мере које се одређују у случајевима осетно неуравнотежене заступљености полова, подстицајне мере, као и програмске мере.

1. Опште мере

Опште мере за остваривање и унапређивање родне равноправности су законом прописане мере којима се у одређеној области забрањује дискриминација на основу пола, односно рода, или налаже одговарајуће поступање ради остваривања родне равноправности.

Опште мере обухватају и мере утврђене другим актима (декларације, резолуције, стратегије и сл.), а чији је циљ остваривање родне равноправности. У одређивању општих мера, ЕМС АД Београд примењује национални правни оквир у овој области.

2. Посебне мере

Посебне мере за остваривање и унапређивање родне равноправности су активности, мере, критеријуми и праксе у складу са начелом једнаких могућности, којима се обезбеђује равноправно учешће и заступљеност жена и мушкараца, посебно припадника осетљивих друштвених група, у свим сферама друштвеног живота и једнаке могућности за остваривање права и слобода.

Посебне мере, у складу са општим мерама, одређују и спроводе орган јавне власти, послодавци и удружења.

Приликом одређивања посебних мера, морају се уважавати различити интереси, потребе и приоритети жена и мушкараца, а посебним мерама мора се обезбедити:

- право жена и мушкараца на информисаност и једнаку доступност политикама, програмима и услугама;
- примена уродњавања и родно одговорног буџетирања у поступку планирања, управљања и спровођења планова, пројеката и политика;
- промовисање једнаких могућности у управљању људским ресурсима и на тржишту рада;
- уравнотежена заступљеност полова у органима управљања ЕМС АД Београд - Одбор директора ЕМС АД Београд и Скупштина ЕМС АД Београд;
- уравнотежена заступљеност полова у свакој фази формулисања и спровођења политика родне равноправности;
- употреба родно сензитивног језика, како би се утицало на уклањање родних стереотипа при остваривању права и обавеза жена и мушкараца;
- прикупљање релевантних података разврстаних по полу и њихово достављање надлежним институцијама.

Посебне мере примењују се док се не постигне циљ због којег су прописане.

У оквиру посебних мера, скренули бисмо пажњу на мере које се одређују у случајевима осетно неуравнотежене заступљености полова.

Осетно неуравнотежене организационе целину су Пренос електричне енергије и Управљање и тржиште. Због разлога који су наведени у Плану управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности ЕМС АД Београд за 2024. годину, не можемо предвидети никакву посебну меру, имајући у виду да су последице родне неуравнотежености у наведеним организационим целинама мале.

У области запошљавања у ЕМС АД Београд, у оквиру упутства за селекцију кандидата, које се у виду презентације доставља члановима стручних тимова, који су укључени у процес селекције, постоје јасно дефинисане забране дискриминације по било ком основу, као и примери дискриминаторских питања која се не смеју постављати приликом селекције.

Приликом спровођења процеса запошљавања у ЕМС АД Београд, било да је у питању интерни или екстерни оглас за пријем у радни однос, или је у питању ангажовање ван радног односа, наставићемо да поступамо као и до сада, без прављења било какве разлике између мушког и женског пола.

Приликом расписивања било интерног, било екстерног конкурса за посао, не постоји постављање услова да ли су нека радна места, односно, послови намењени искључиво мушкарцима или женама, али је чињеница да нисмо имали пријаву на оглас за позицију „монтера на далеководу“ од стране жена, јер су ово изузетно тешки и физички захтевни послови, као и послови са повећаним ризиком по здравље и живот лица.

3. Подстицајне мере

Подстицајне мере представљају мере којима се дају посебне погодности или уводе посебни подстицаји у циљу унапређења положаја и обезбеђивања једнаких могућности за жене и мушкарце у свим областима процеса рада код послодавца.

Подстицајне мере:

- путем канала комуникације у ЕМС АД Београд, промовисати запошљавање жена на радним местима диспечера кроз текстове о запосленим женама диспечерима;
- за запослене у Преносу електричне енергије, на радним местима са повећаним ризиком, посветити више пажње равнотежи приватног и пословног живота;
- повремено анкетирање запослених на тему родне равноправности (узимати у обзир њихове предлоге и сугестије);
- организовати семинаре на тему родне равноправности за запослене у оквиру ЕМС АД Београд.

4. Програмске мере

Овим мерама се операционализују програми за остваривање и унапређење родне равноправности.

Акционарско друштво „Елелтромарежа Србије“ Београд, услед потреба за остваривање и унапређење родне равноправности, доноси следеће програмске мере:

Мера 1: Постепена имплементација родно осетљивог језика у интерним документима у складу са законским роковима;

Мера 2: Похађање обука, семинара и конференција у вези са родном равноправношћу за лица за родну равноправност, односно лица задужена за доношење, спровођење и извештавање о Плану управљања ризицима од повреде принципа уравнотежене заступљености полова;

Мера 3: У складу са расположивим финансијским средствима, омогућити похађање обука, семинара и конференција у вези са родном равноправношћу за све запослене.

Мера 4: Успостављање сарадње са државним органима и организацијама цивилног друштва

7. Констатације

У периоду I-XII 2023. године ЕМС АД је остварило позитиван бруто резултат пословања од 3.609 милиона динара, док је у извештајном периоду планиран добитак у од 611 милиона динара. Нето добитак за период I-XII 2023. године износи 3.025 милиона динара.

На бољу реализацију бруто резултата пословања у односу на планирани највећи утицај су имали приход од услуге прекограничне размене по ИТС методологији који је већи за 699 милиона динара у односу на планиране, као и мање реализовани трошкови за набавку електричне енергије за покриће губитака у преносу у износу од 1.847 милиона динара (планирана цена за период I-XII 2023. године износи 121,57 EUR/MWh, док је реализована за исти период 98,22 EUR/MWh)

Током 2023. године Влада Републике Србије је интервенисала како би се ублажио негативан ефекат раста цене електричне енергије, а без измене тарифе за приступ систему за пренос електричне енергије, на пословање ЕМС АД доношењем неколико закључака:

- Закључак 05 број: 312-11081/2022-1 од 29.12.2022. године којим се Влада РС сагласила да продајна цена електричне енергије за надокнаду губитака у преносном систему, односно дистрибутивном систему не прелази 132 ЕУР/МВх (примена од 01.01.2023)
- Закључку Владе број 338-2815/2023 од 30.03.2023. године, од априла до јула цена се формирала тако да буде једнака цени месечног фјучерса за електричну енергију за базну испоруку за тржиште Србије објављеној на интернет страници берзе ЕЕХ 25.-ог дана у месецу који претходи месецу испоруке, под условом да та цена не прелази 132 EUR/MWh. У случају да је ова цена већа од 132 EUR/MWh, примењује се продајна цена електричне енергије за надокнаду губитака у мрежи за односни месец, у износу од 132 EUR/MWh.
- Закључак Владе 05 бр. 338-7933/2023 од 31.08.2023. године којим се препоручује продајна цена електричне енергије за надокнаду губитака у преносном систему у износу од 70 евра/MWh и препоручује се Снабдевачу да закључи анекс уговора са Наручиоцем који ће се примењивати од 1. септембра 2023. године до 31. децембра 2023. године. Закључен је Анекс бр. 2 Уговора о потпуном снабдевању електричном енергијом за надокнаду губитака у преносном систему у којем је дефинисана цена од од 70 евра/MWh и примењиваће се од септембра до децембра 2023.године.

Сходно наведеном, ЕМС АД је током 2023. године недостајућа финансијска средства за надокнаду трошкова губитака у преносном систему прибављао закључујући Уговоре о краткорочним бескаматним позајмицама са Републиком Србијом. Укупан износ бескаматне краткорочне позајмице у 2023. години износи 3.261 милиона динара.

У периоду I-XII 2023. године друштво је уредно измиривало обавезе према држави и запосленима. Неизмирене обавезе Електродистрибуције Србије доо Београд по основу приступа систему за пренос електричне енергије на дан 31.12.2023. године износе 266 милиона динара.